

Az év vadvirága a védett vetési konkoly

ÉPPEŒ TÍZ ÉVE LEHET SZAVAZNI AZ ÉV VADVIRÁGÁRA. AZ IDÉN A SZÁNTÓK, MEZSGYÉK ÉS VIZES ÉLŐHELYFOLTOK GYOMFAJAI KÖZÜL LEHETETT VÁLASZTANI. A SZAVAZÁST HÉTFŐS KURATÓRIUM ÉS A VADONLESŐK KÖZÖSSÉGE TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET BONYOLÍTTA LE, A MAGYAR BIOLÓGIAI TÁRSASÁG TÁMOGATÁSÁVAL.

Az idén a szavazatok 47%-ával győzött a vetési konkoly, a bíborfekete hagyma (*Allium atropurpureum*, 31%) és a pici egérfarkfű (*Myosurus minimus*, 22%) előtt.

A vetési konkoly (*Agrostemma githago*) az első gymnővény, amelyet 1993-ban védetté nyilvánítottak Magyarországon. Természetvédelmi értéke 5000 forint. Érdekes módon annak ellenére minősül védettnek, hogy nem őshonos nálunk, eredetileg a Földkö-

Égész Európában előfordul a vetési konkoly

zi-tenger mellékéről származik, onnan terjedt el Európa szántóterületeire, valamint behurcolták az USA-ba, Kanadába, Ausztráliába és Új-Zélandra.

A szegfűfélék családjába tartozik és nemzetségének egyetlen képviselője a Kárpát-medencében. Egyéves, 50-100 cm magas, felálló szárú növény, felső részén elágazik. Arasznyi levelei szálalakú vagy szálalándzsásak, keresztben áttelens állásúak. A szarát és a leveleket rásimuló, hosszú, szürke szőrök borítják, amiktől hamvas színük, kissé selymes tapintásuk van.

Májustól júliusig bontja hosszú kocsányú, 3-4 cm átmérőjű, ötszirmú pirosas-lilás virágait. Szirmai finoman hullámos-csipkés szélűek, sötét erezet látható rajtuk, csúcsuk lekerekített vagy kissé kicsipett. A bordás

csésze igen hosszú, 3-8 cm, aminek több mint a fele a szirmokon is túlnyúló 5 csészecímpa, ami a növény egyik meghatározó bélyege.

Kemény, tojás alakú, 5 foggal nyíló toktermése van, benne 30-40 éretten fekete, apró, tuskés hátú, vese alakú maggal. Vetések, főként kalászosok egykor közönséges növényfaja, ma csak ritkán találkozhatunk vele. Magja tömegében és méretében annyira hasonlított a búzáéra, hogy a hagyományos magtisztító eljárásokkal nem lehetett attól elválasztani, így előfordult, hogy lisztbe darálták, és a kenyeret kékre festette. Ennél nagyobb baj, hogy magjai mérgezők, 3-5

Nemesített fehér fajtája a Bianca

grammnyi lisztje már nyálkahártya-irritációt, fejfájást, görcsöket, keringési zavart okozhat. A háziállatokra is veszélyes, főleg a sertésre, baromfira.

Kecses megjelenése és hosszú virágzási ideje miatt szívesen ültetik a vidéki stílusú kertekbe, nemesítettek belőle fehér (Bianca) és különböző árnyalatú rózsaszín, lila fajtákat is. A vetőmag-forgalmazók arra figyelmeztetnek, hogy ne ültessék legelők közelébe.